

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN
te Tongeren bij M. COLLÉE, uitgever en
eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT
binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. »
Een blad afzonderlijk 15 centiemen.
Aankondigingen 15 centiemen per druk-
regel.

TONGEREN, DEN 4 JANUARIJ.

ONDERSCHRIJVINGEN voor het pauselijk leger.

Opbrengst der vorige lijsten,	fr. 1665,05
Twee gezusters van Millen,	2,00
Vijf leden uit de congregatie van het derde orde,	4,75
Een onbekende van Genoels-Elderen,	2,00
Nog een onbekende id.	1,00
M. J. Deploige van Widoie,	10,00
M. Smeets, pastoor te Millen,	20,00
Ida Vanheeswyck van Millen,	2,00
De geestelijke conferentie van het dekenaat Vlijtingen,	145,49
Bijzondere gift der parochie Rosmeer,	14,51
Onbekende van Millen,	15,00
Onbekende van Bilsen,	10,00
M. P. T. en zijne dame te Bilsen,	10,00
Onbekende van Bilsen,	5,00
Onbekende van Meershoven,	5,00
Eene dienstmeid van Bilsen,	1,00
Onbekende id.	1,00
Onbekende id.	5,00
Onbekende id.	5,00
Onbekende id.	2,00
M. Loyaen, pastoor te Veldwezelt,	10,00
Parochie Veldwezelt,	28,00
Onbekende van Millen,	2,00
Onbekende van Tongeren,	1,00
Onbekend van Genoels-Elderen,	3,00
Id. id.	1,00
Eenige inwoners van Genoels-Elderen,	6,00
M. Lenders, pastoor te Heur-le-Tixhe,	10,00
Eenige inwoners van Heur-le-Tixhe,	11,00
Ontvangen door M. den Deken :	
Eenige leden der congregatie van St-Franciscus van Tongeren,	9,75
Een onbekende van Tongeren,	5,00
Eene onbekende id.	5,00
Eene familie van Tongeren, die den zegen van den H. Vader vraagt,	20,00
Twee onbekenden van Tongeren,	3,00
De associatie van het Heilig Hart, ingericht in de kerk van het Begijnhof,	125,00
Vier personen van Freeren,	3,00
M. Viggria, pastoor te Herderen en mej. zijne zuster,	15,00
Totaal, fr. 2183,55	

De Postrijder, die al veertienmaal aan zijne

HOE

MEN SCHILDERS VROUWE WORDT.

Daar was een keer een Duitschman, en zijn naam was Hans, en Hans was schilder van ambacht. Maar hij was geen van die schilders die hun eigen te vreden houden met klakpotten, of « potklakken, » zoo de waal zei, en geld te winnen met den borstel, neen, hij schilderde en conterfeitsels van de lieve-vrouwbeelden schilderen; daar had hij dag en nacht aan gezeten, en als hij wat geschilderd had, dan moest hij altemets gaan wandelen, er zat een gedacht in zijn hoofd — en hij moest uit.

Nu, 't gebeurde dat Hans de schilder in Duitschland een keer een Vlaamschen koopman tegenkwam, die ievens van eene gilde was van Sint Lucas, schilders patroon, en die met hem aan 't klappen geraakte over 't schilderen.

« Wij hebben betere schilders in Vlaanderen als gij hier in Duitschland, » zei de Vlaming, en hij noemde er hem twee drie van de beste, die, hier en daar, in deze en in die kerke, luiktafels en autartaafelen geschilderd hadden, voor gilden en broederschappen, voor edele heeren en vrouwen.

« Wij hebben betere schilders in Vlaanderen als gij! »

Gij kunt wel peizen dat Hans zulk zeggen niet geredelijk toe stond; hij noemde tegen hert en zin al de beste schilders die hem bekend waren, en had er geerne nog een bij genoemd, die bij hem veel beter bekend en hooger geschat was als al de andere, maar hij en dorst niet.

« Ik wil 't zien! » zei hij.
Op zekeren keer dat de Vlaamsche koopvaarder al lang weg was, zoo pakte Hans zijnen spijtigen

lezers zalig nieuwjaar gewenscht heeft, kan zeker dat goed oud gebruik niet onderwege laten, nu dat hij met zijnen vijftienden jaargang een nieuw uithangbord gekregen heeft. Lezers van steden en dorpen, de Postrijder wenscht u al wat wenschelijk is. Voorspoed en zegen in uwe zaken, vrede en eendracht met uwe evenmensen, geluk met vrouw en kinderen en veel betrouwen op onzen lieven heer die de geabonneerden van den Postrijder nooit verlaten heeft.

De Postrijder wenscht niets anders als goed aan alleman; aan zijne vrienden zoo wel als aan zijne vijanden. Aan al de katholieken volherding; aan de tongersche liberalen een graantje gezond oordeel.

Indien wij ook iets voor ons zelve mogen wenschen, dan vragen wij dat de Hemel ons dit jaar het geluk geve van alle lezers van den Postrijder kunnen te vrede te stellen. Dat is precies altijd niet gemakkelijk, hoort je. Tusschen die jongens zijn heel aardige kneukels.

De eene klaagt dat hij zijne gazet niet op zijnen tijd krijgt. Al is het dan ook al eens de fout van den facteur, die onder wege zijnen tijd verklapt heeft, dan meent toch de geabonneerde dat de schuld aan den uitgever is. Maar, beste vriend, gij moet weten dat wij niets anders kunnen doen dan onze bladeren op den post bestellen. Zoo ra de gazetten op den post zijn, dan heeft er niemand meer voor te zorgen dan de post zelve. Gij wilt toch zeker niet hebben dat de oude Tongenaar met zijne verdroogde kneuk achter den facteur na gaat om te zien of iedereen zijne gazet bij tijds krijgt! Dat is onmogelijk; de oude brave man moet zondags s'morgens naar de 8 ure mis gaan.

Daar ontvangen wij een brief van eenen anderen geabonneerden die in eene fransche colère is.

« Mijnheer de Postrijder,

» Ik ben zeer verwonderd dat gij mij reeds » in de maand december eene kwittantie » doet aanbieden voor het jaar 1868 dat nog » niet begonnen is, enz.,...

Zes of zeven onzer geabonneerden hebben ons sedert veertien dagen zulken brief gezonden. Maar, beste vrienden, wij hebben u geene kwittantie doen aanbieden. In plaats van uw abonnement te nemen op het bureel van den Postrijder, hebt gij uw abonnement gevraagd aan het postkantoor van uw kanton en het postkantoor biedt u dadelijk eene kwittantie aan zonder zelfs dat wij daar iets van weten. Wilt gij een ander jaar deze onaangenaamheid ontloopen, dan moet gij uw abonnement vernieuwen op het bureel

stok in zijn hand, zei vrouw en kind eerst vaarwel. « Ik wil 't zien! » zei Hans, en hij kwam naar Vlaanderen gereisd.

Gij kunt wel vatten dat ik, om eenen beknibelaar of twee, die altijd iets vinden dat te kort of te lang is, gij kunt wel vatten dat ik het proces verbaal niet ga opmaken van de verkoop van Hans zijn huizeken en zijne meudels, van zijn vernachten hier, en zijn eten daar, dat zou veel te lang zijn om te vertellen, ofschoon dat het al te maal waar is.

Alle waarheid moet niet gezegd zijn. Maar 't gene moet gezegd zijn om mijne historie te vervoorden is dat Hans verstomd stond over de werken van de Vlaamsche meesters; dat hij als een verstandige Hans, bijkans al zijne laud-dunkentheid in zijnen zak stak, en dat, bij met vlijt en neerstigheid begon te schilderen. En de Duitsche Hans wierd een Vlaamsche meester in 't schilderen.

En knechten dat hij kreeg! Maar 'k en zou niet moeten zeggen knechten, leerlingen waren 't die 't betaalden en voor een groot geluk achten bij eenen goeden meester het penceel te leeren handhaven.

En — Hans — schilderde!

En terwijl Hans schoone beelden en conterfeitsels maakte, zoo men alstoet zei, zoo groeide zijn kind op en 't wierd een dochterken, zoo schoon, zoo schoon, dat het gelijk geschilderd was, klaar van schoonheden.

Maar, — of ik zou moeten liegen, — 't was deugdzaam ook. Zijn vader had het eene kerkeboek gemaakt, al van perkament, en die vol schoone lessen en gebeden stond, « beedhingen » in de oude tale, met hier en daar een schilderstuk daartusschen, waarvoor men nu bonderd en bonderden franken zou geven, wilde men 't koopen.

Aegtje las daar geern in, als het niet werken moest, en het liet niet van naar de kerk te gaan,

van den Postrijder en niet op het bureel van den postmeester. Een postmeester en een Postrijder dat is op verre na niet hetzelfde. Weet gij welk verschil daar tusschen is? Wie dat in het jaar 1868 kan raden, die krijgt toekomstend jaar eenen almanak voor niets.

Wij waren begonnen met een zalig nieuwjaar aan onze lezers te wenschen. Wij zijn daar schoon van onzen teks afgeraakt.

Om te eindigen moet de Postrijder aan zijne lezers zeggen wat hij met het jaar 1868 van zin is. Dat zal gauw gezegd zijn. Hij zal altijd den rechten weg volgen welken hij over veertien jaren ingeslagen is; hij zal nog meer dan ooit zorg dragen om zijne lezers te behagen en nuttig te zijn. Alle maatregelen zijn genomen om de binnen en buitenlandsche nieuwstijdingen zoo wel als de graanprijzen zoo snel als eenig ander blad van België mede te deelen.

Dat is nog alles niet. Onder ons gezegd de oude Tongenaar, die lang verkoud geweest is, gaat weerom den stop uit zijnen bevroren inktkoker trekken. Hij is van zin op nieuw het hedendaagsch politiek komen uit te leggen. Hij zal regen en zonneschijn, bliksem, hagel en donder voorzegen veertien dagen er voren!

Nota Bene. — Indien hij het somtijds veertien dagen er voren vergat te voorspellen, zal hij het veertien dagen er na zeggen.

Zamenstelling van het nieuw ministerie.

De demissien gegeven door MM. Rogier, Vandenpeereboom en Goethals, van hun ambt van minister, zijn aangenomen. Voor nieuwjaarsgeschenk krijgt het land een ministerie samengesteld als volgt:

MM. Frère-Orban, minister van financiën, voorzitter van het kabinet;

Vanderstichelen, minister van buitenland-sche zaken;

Jules Bara, minister van justicie;

E. Pirmez, minister van binnenlandsche zaken;

A. Jamar, minister van openbare werken; Generaal Renard, minister van oorlog.

Men leest in het Handelsblad:

In ons artikel van nieuwjaar zegden wij, dat Pruisen, een bevel had gegeven aan de militaire kommandanten, om zich tegen alle gebeurlijkheden gereed te houden — zeker geen bewijs van vrede. Nu vernemen wij, dat fransche stafofficieren de noordoostelijke provinciën doorreizen, niet alleen om de versterkte punten te inspecteeren, maar ook om

en het hadde daar zijnen « pater confessor » die 't op tijd en stond, nu rechts dan links bewegende, den goeden weg, de waarheid en het leven wees, die Christus zelve is, gebenedijdt, en zoo groeide het op, zoo ik gezegd heb, als een treffelijk en een eerbaar dochterken.

« Maar! » peisde op eenen zekeren keer, de oudste en de beste van Hans zijne schilderknepen of leerlingen. « maar, dat is mij nu toch ne keer een fraai schildersdochterken! » en hij zat eenen engel bezicht met schilderen, die op de cithare speelde, voor eene kostelijke Lieve-Vrouw.

« Maar! » zeide hij, en hij schilderde altijd voort, in gedachten verslonden, « zou ze wel zoo fraai blijven als zij nu is? Wie zal voor haar zorgen als meester en vrouw komen te sterven? »

En zoo schilderde hij altijd voort, al peizende aan zijnen engel, en als de meester kwam kijken, wat stond hij verbaasd!

« 't is Aegtje dat gij gemaakt hebt, Jan! » zei meester Hans, « dien schoonen engel daar! »

« Welken schoonen engel? »

« Daar, daar, met zijne cithare! »

« Niet te doen, meester, » zei Jan, « dat is uit mijn hoofd geschilderd, meester! »

En daarbij bleef het voor als nu, maar 't en was uit zijn hoofd niet, noch naar het levend model, zooals ze nu meest plegen te schilderen, ook niet: 't was uit zijn hert dat Jan geschilderd had dien keer, en zoodanig uit zijn hert, dat hij, na ge vraagden raad en toestemminge aan God, en aan wie 't behoorde, aan meester Hans den Duitschen schilder eenen voorstel deed.

« Hoe! gij, Jantje, mijne dochter trouwen, waar staat uw hoofd dan, manneken? »

Jan en zei 't den Duitschen Hans niet waar zijn hoofd stond, ofschoon hij het wel wist, hij liet dat vallen, en hij schilderde voort.

Maar, gij moet weten, daar waren nog schildersknepen bij den Duitschen meester ter leer, die

inlichtingen te nemen over de hoeveelheid foeragie welke er zou kunnen geleverd worden en over de mogelijkheid van een kampement voor kavalerie. Ook van den franschen kant kunnen wij dat niet aannemen als een bewijs van vrede.

M. de advocaat Beckers van Bilsen verzoekt ons aan te kondigen dat bij hem eene petitie open ligt om de Kamers te verzoeken van de projekten te verwerpen die strekken tot verhooging der militaire lasten. Alle ware volksvrienden, al degene die met ons denken dat de burger reeds genoeg lasten te dragen heeft en dat het geld der immer aangroeiende imposten beter kan besteed worden met scholen op te richten dan met kazernen te bouwen, die zullen eenparig de petitien tegen de verhooging der militaire lasten teekenen.

Pauselijke zouaven.

Verleden maandag, zijn er 27 jongelingen uit de provincie Limburg vertrokken om dienst te gaan nemen bij de pauselijke zouaven.

Kunstnieuws.

Nieuwe predikstoel in de parochiale kerk van Millen.

De predikstoel geplaatst in de kerk van Millen den 28 november 1867, is gemaakt door de heeren De Boeck en Vanwint van Antwerpen, welke onder de beeldhouwers die veel voor de kerken werken, eene eerste plaats bekleeden. Hun werk is serieus, goed van teekening en uitvoering, en teeneemaal in den godsdienstigen geest opgevat. Het plan van den predikstoel (styl van de dertiende eeuw) is geleverd door den heer Bachelmans professor aan de akademie van Antwerpen. De beeldhouwers hebben zoo veel, zoo niet meer, eer van de goede uitvoering, als de kundige teekenaar. Op de kuip die met elegante ornamenten is versierd staan van boven de symbols der vier Evangelisten, rondom de kuip zijn bas-reliefs geplaatst, uit het leven van Christus, 1° Jesus in gesprek met de samaritaansche vrouw, 2° Jesus in het midden der leeraars 3° Jesus met de twee gezusters Martha en Maria 4° Jesus gevende de sleutels aan den H. Petrus. Deze figuren zijn met veel leven gegroepeerd. Beneden staan de beelden van de vier kerkvaders namelijk: de H. Ambrosius, Gregorius, Augustinus en Hieronymus, en het beeld van den heilige der gemeente, H. Stephanus, alsook de vier Seraphiënen. Het geheel is schoon van vorm, goed geschikt, voortreffelijk geproportioneerd. Kortom de kerk van Millen bezit een kunstwerk dat haar tot sieraad strekt, en al de inwoners der gemeente mogen

al dikwijls, Aegtjes deugdzaamheid bewonderende gevraagd hadden en gesproken, en 't was altijd « neen » geweest bij Aegtje Jan alleen was anders aanveerd geworden, te weten Aegtjen en had noch ja noch neen gezegd, maar was vader gaan spreken.

Aegtje, kind, als Jan nog van zulke zaken spreekt past op dat gij neen zegt, zul-je meiksen!

« Dat zei ik liever niet, vader, » zei Aegtje, « en is 't dat het mijna staat is en dat ik het God schuldijk ben, ziet niet meer op naar iets grooters voor mij, en laat mij uwen besten leerknep hebben, als 't u belijft; hij is al wat ik den hemel vragen kan: fraai, vader, en, komt hij weer zoo hij gegaan is, heilig en vrij, zoo laat mij dan Gods wille doen! »

En Hans was kwaad. Jan was droefgeestig.

Aegtje stelde haren wil in Gods wil. « Zult gij nooit van gedacht veranderen, meester? » vroeg Jan op eenen zekeren keer.

« Nooit! »

« Zou 'k een fortuin opdoo? »

« Neen! neen! »

« En een groot man worde? »

« Gij zult altijd uw vaders kind zijn! »

« Is er dan niets ter wereld meer voor mij dat ik doen kan, » zei Jan op zijn Jacobs, die tweemaal zeven jaren dienstbaar bleef bij Laban om Rachel.

« 't doet toch, jongen » zei de nieuwe Laban, spitscher wijze, kunt gij mij rozen schilderen die blauw, en liliën die bruin zijn, — van natuers wegen, wel te verstaan, — dan hebt gij mijne dochter. »

« Roozen blauw en liliën bruin! » zie Jan, « dat is van natuers wegen nievers te vinden »

« Dan moet het mirakels kosten wilt gij mijne dochter, » zei Hans, en als hij dat zei, ging hij weg, niet wel wetende of hij kwaad was of wilde lachen.